

Els infinitius de les feines del camp

Existeix, en la llengua, un procés latent de substantivació dels infinitius, el qual en alguns casos es pot dir que s'ha perfet, que s'ha acomplert del tot. Dit d'una altra manera, observem que tots els infinitius poden arribar a ésser usats com a substantius però que només un cert nombre han esdevingut vers substantius i poden ésser catalogats, en el repertori de la llengua, dins aquesta nova categoria gramatical, independentment del valor que encara hom els reconegui dins la seva primitiva categoria d'infinitius. El professor Joan Solà, en el seu estudi «Substantivació de l'infinitiu» (dins *Estudis de sintaxi catalana*, vol. I), en cataloga quaranta-set.

El grup més important d'aquests infinitius substantivats és el format per *menjar, beure, fumar, esmorzar, dinar, berenar i sopar*, pertanyents, com es veu, a un camp semàntic afí, i que són els que usualment hom esmenta quan es tracta d'exemplificar aquest fet del llenguatge. Hi ha, però, encara un altre grup d'infinitius amb un relleu especial, que pertanyen també a un mateix camp de significació —el de les feines del camp—, els quals coneixen un ús molt notable com a mots de la categoria nominal, fins al punt que alguns d'ells han desplaçat, almenys en el parlar de certes contrades, el dels mots pròpiament substantius que hi corresponen. És el grup que formen, essencialment, *batre, sembrar, segar, collir i veremar*, el darrer dels quals no figura a la llista proposada per Joan Solà. (Hi trobem també a faltar *combregar*, tant usat com a sub-

stantiu en frases com *Ara passa el combregar* o *Ni el combregar no hi serà a temps.*)

El Diccionari Fabra no indica l'ús de cap d'aquests cinc infinitius com a substantiu. Tanmateix, segons la nostra experiència personal —que és, sens dubte, limitada—, són les formes usades gairebé exclusivament —llevat del cas de *veremar*— per a designar cada una d'aquestes operacions agrícoles així com el temps en què té lloc. Notem que *batre* no presenta ja cap substantiu concurrent, *collita* és sobretot usat designant del conjunt de productes collits, i *sembrar* i *sega* no els hem sentit pràcticament mai. Només *verema* alterna amb *veremar*, amb preferència per l'infinitiu substantivat. El Diccionari Fabra indica que *šega, sembrar* i *verema*, a més de les respectives operacions, designen també l'època en què tenen lloc. Però nosaltres hem sentit sempre *Pel segar...*, *Pel sembrar...*, *Pel veremar...*, encara que insistim que la nostra experiència personal —llargues estades a pagès— és forçosament limitada.

La nostra llista es podria segurament allargar amb d'altres infinitius relacionats amb les feines del camp, com és ara *regar, esmagencar, podar, sulfatar* o *fer el sulfat*, etc., que corresponen, però, a operacions que no tenen tanta presència o personalitat en el cicle anyal de l'agricultura, amb què resulta menor la seva capacitat per a adquirir una categoria substantiva.